

Verbinden, Verbeteren, Versnellen

12 februari 2026

Hoe verbinden we het maakonderwijs en
Circulaire Ambachtscentra met elkaar?

Hoe verbinden we het maakonderwijs en Circulaire Ambachtscentra met elkaar?

Jennifer van Dijk

John Vriends

Liedewij de Graaf

Wytske de Man

ikcirculeer

MAAK, HAARLEM

**Innovatief met wat er al
voorhanden is**

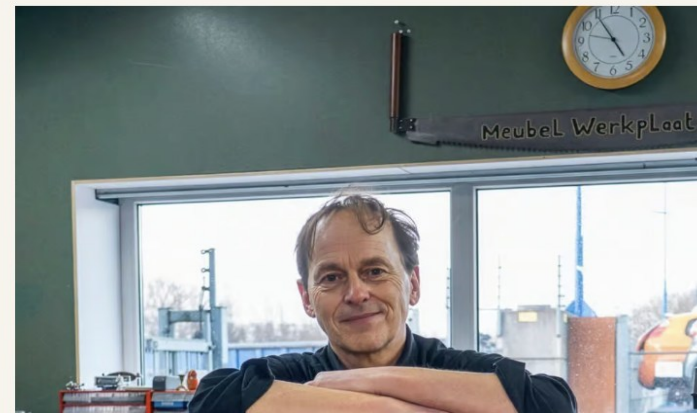
VEPA THE FURNITURE FACTORY, EMMEN

**Refurbished meubels als
eerste voorkeur bij steeds
meer klanten**

DUURZAAMHEIDSPLEIN, OSS

**Reparatieopleidingen zijn
een geweldige uitkomst**

[home](#) | [zelf aan de slag](#)

Proef circulair maakonderwijs

Wat zijn de ervaringen met circulair bestellen voor het maakonderwijs? Bekijk [hier](#) de resultaten van een korte proef rondom circulair bestellen door docenten die het vmbo-profiel Bouwen Wonen Interieur verzorgen.

Deze proef in najaar 2025 vormde het sluitstuk van een impactvolle samenwerking tussen het RWS-programma Circulair Ambachtscentrum en het landelijke Platform vmbo BWI. Sinds de start in najaar 2023 zijn hier mooie stappen gezet voor het structureel integreren van circulair werken in dit maakonderwijs.

Circulair Meubelonderwijs

[ARTIKELEN](#)[ZELF AAN DE SLAG](#)[CIRCULAIRE AMBACHTSCENTRA](#)[COLOFON](#)[WOORDENLIJST](#)

Circulair maken staat nu in de BWI-eindtermen, het is verwerkt in lesmaterialen en werd tijdens docentenbijeenkomsten ervaren. En het staat centraal in dit online inspiratiemagazine [circulair-meubelonderwijs.nl](#) plus papieren krant. **Voor structureel meer circulariteit in de vmbo-lessen Bouwen Wonen Interieur, zijn de condities in de afgelopen jaren wel gecreëerd.** In het najaar van 2025 is hieraan nog een extra zetje gegeven. Met als praktisch doel: het leveren van tweedehands meubels en materialen vanuit circulaire ambachtscentra aan vmbo-scholen tot stand brengen voor reparatie en hergebruik in de lessen. De resultaten daarvan zijn medio november 2025 gepresenteerd aan docenten, BWI-regiocoördinatoren en betrokkenen van Circulaire Ambachtscentra.

[Bekijk de resultaten](#)

Stellingen op basis van de korte proef

Het is **de ontmoeting tussen CA en docenten die inspireert** tot circulair bestellen!

Een actieve **CA-onderwijscoördinator** die per regio de contacten onderhoudt voor circulaire bestellingen van materialen, is voor scholen onmisbaar.

Faciliteer docenten om in contact te komen met een CA in regio van school. Een **korte handleiding voor en door vmbo-docenten** op basis van deze korte proef biedt hen een basis **om zelf circulair in te kopen**.

Voor en door docenten

Zelf aan de slag op school

Wat kan ik ermee in mijn onderwijs? Dit is misschien wel de belangrijkste vraag voor de docenten die met het Platform vmbo BWI circulaire locaties hebben bezocht.

Onder de titel 'Zelf aan de slag' vind je daarom tips en tools die docenten in het maakonderwijs kunnen inzetten voor het verder verduurzamen van de lessen. Zoals een handleiding om contact te leggen met het circulair ambachtscentrum in de buurt van de school (met voorbeeldbrief) over de levering van meubels en materialen.

Woordenlijst

Check de circulaire begrippenlijst. Circulariteit klinkt soms als 'rariteit', of als een taal uit een onbekend

Lees meer...

Handleiding circulair inkopen

Wil je meer doen met circulariteit in je lessen? Daarin sta je niet alleen! Het Platform

Lees meer...

Bestaande opdrachten verduurzamen

Hoe kun je bestaande BWI-lesopdrachten verduurzamen? Stap voor stap! Kies een bestaande lesopdracht voor het maken

Lees meer...

Proef circulair maakonderwijs

Wat zijn de ervaringen met circulair bestellen voor het maakonderwijs? Bekijk hier de resultaten van een

Lees meer...

Korte films en andere leuke leerzame linkjes

Circulair Maken. Tijdens een BWI-docentenbijeenkomst presenteerde Wytske de Man het lesprogramma Circulair Maken. De leeromgeving met

Lees meer...

BWI-docenten delen duurzame initiatieven

Circulair lesprogramma op het Fioretti College te Veghel Mark Verstraaten is docent Bouwen Wonen Interieur op

Lees meer...

Impact uitgelegd in de Snelstartgids Circulaire Meubels

Lees meer...

Repareren.nu

Er zijn '1001 goede redenen' om op school te leren repareren. De website repareren.nu vat die

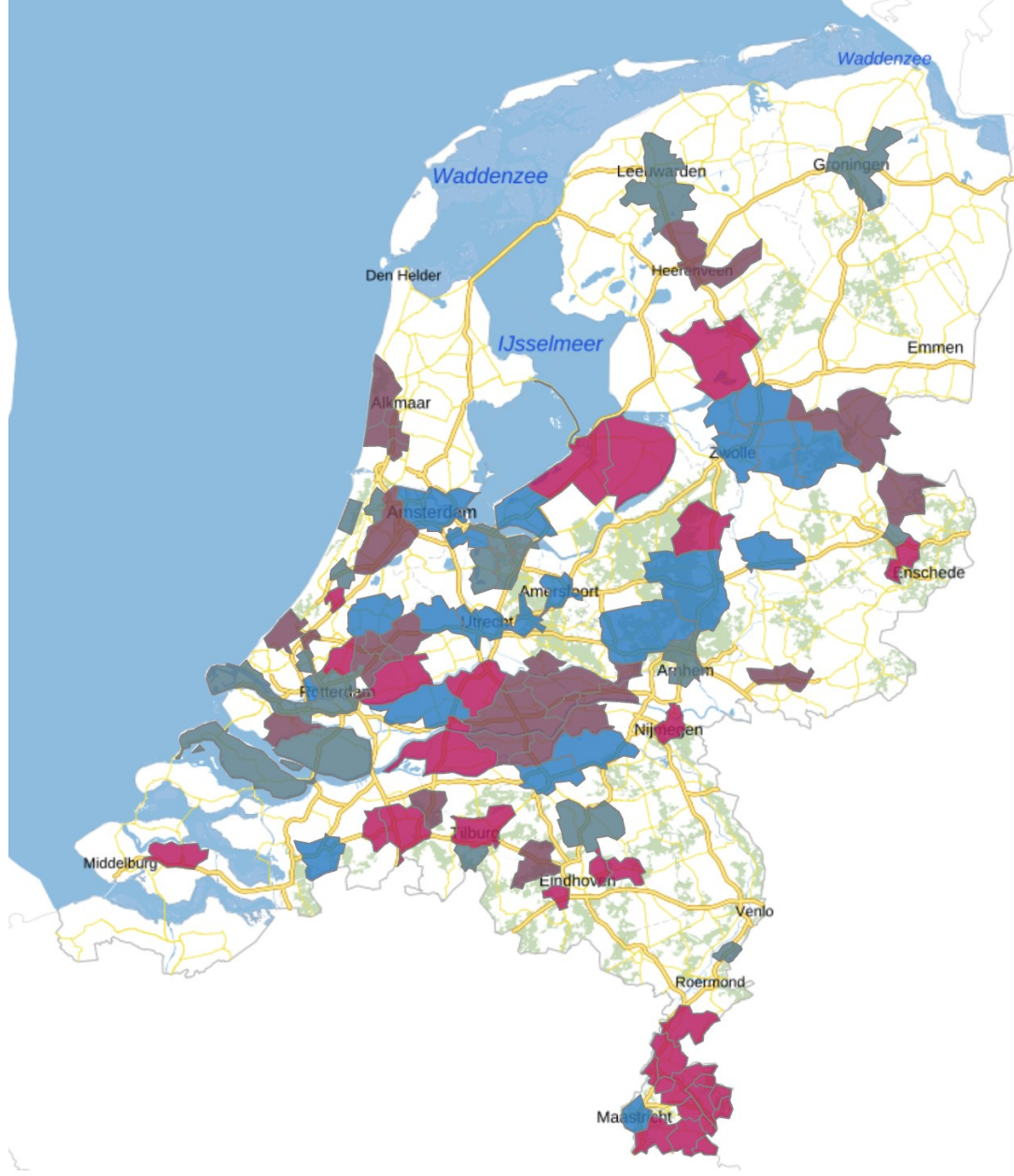
Lees meer...

Eerste Hulp Bij Op school verduurzamen

Duurzame koploper-bedrijven laten zien hoe het kan: werken zonder afval verlengen van de gebruiksduur van meubels

Lees meer...

1. Richten 2. Inrichten 3. Verrichten 4. Gevorderd

<https://circulairambachtscentrum.nl/overzicht-circulaire-ambachtscentra/>

<https://www.vmbo-bwi.nl/docenten/agenda/>

Deelnemers gaan uiteen in vijf regio's zoals de regio's van het Platform vmbo BWI

1. Noordwest (John)
2. Zuidwest (Wytske)
3. Noordoost ( )
4. Midden-oost (Jennifer)
5. Zuidoost (Liedewij)

Circulair Meubelonderwijs

ARTIKELN

ZELF AAN DE SLAG

CIRCULAIRE AMBACHTSCENTRA

COLOFON

WOORDENLIJST

Per regio onderzoeken deelnemers samen:

1. Wat kunnen zij voor elkaar betekenen in de regio bij het **vormgeven van circulair maakonderwijs**?
2. **Welke netwerkcontacten** zijn er nu al?
3. **Ontbreken er misschien nog 'schakels'** om het leveren van materialen en meubels aan het maakonderwijs 'gewoon' mogelijk te maken? Indien ja, welke?

Regio 2
GERT KRUITBOSCH

Regio 3
FREEK OORT

Regio 4
HENK VAN GINKEL

Regio 5
ERIC-JAN BAKERS

Landelijk Coördinator
COR DE RIDDER

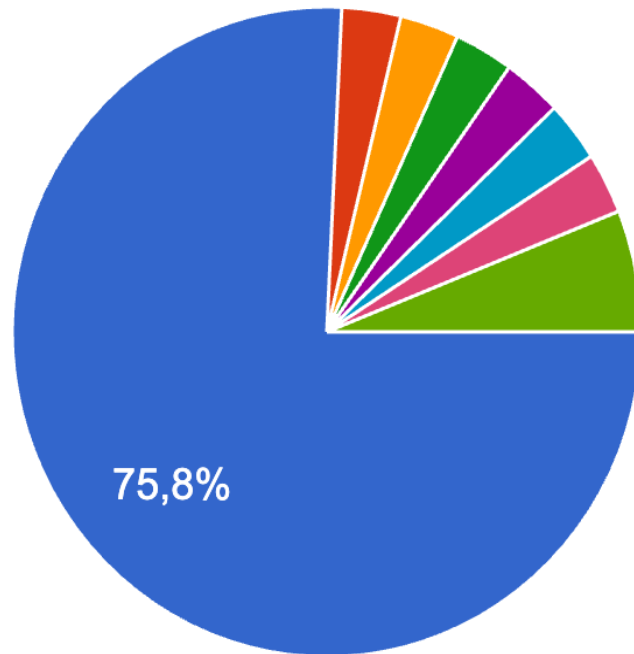
Regio 1
JOHN VRIENDS

Online vragenlijst uitgezet onder BWI-docenten

Najaar 2025

4. Wil je in contact komen met een circulair ambachtsnetwerk in je regio?

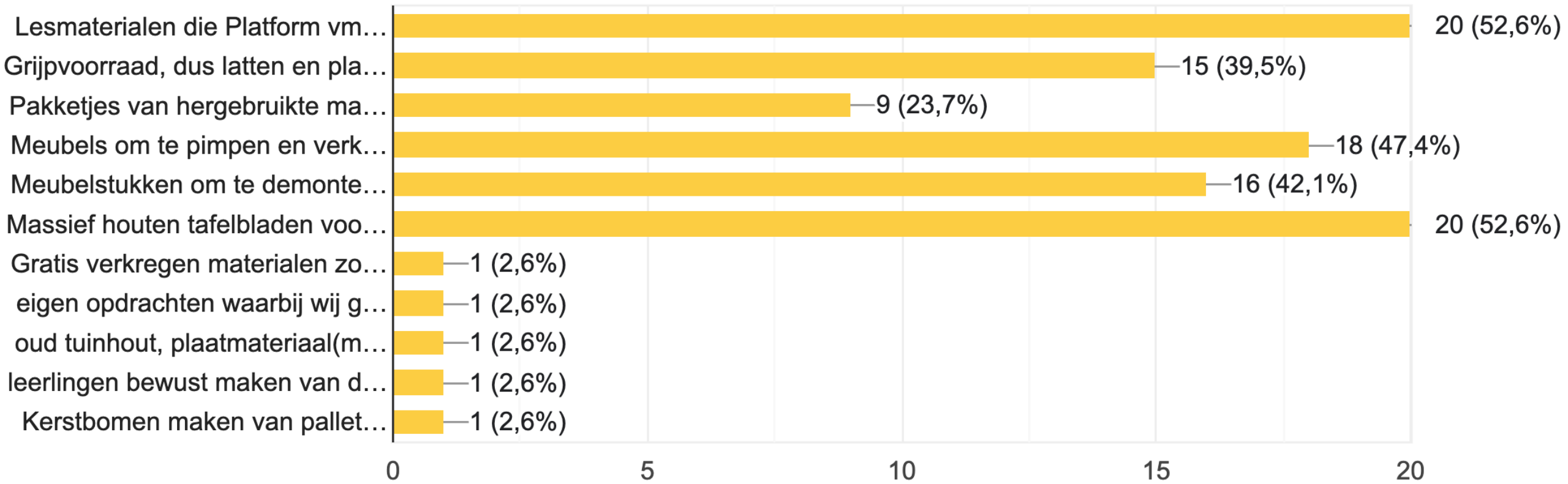
33 antwoorden

- Ja, ik wil graag meer weten over mogelijkheden voor circulair inkopen v...
- nee, geen behoefte
- Wij hebben onze connecties al
- Op een later moment wel, maar op dit moment ontbreekt de tijd.
- nee bedankt
- nog niet, wellicht later dit schooljaar
- ik ben al n contact
- nvt

3. Waar wil je komend halfjaar mee aan de slag zodat je leerlingen kennismaken met duurzaamheid en circulariteit? Meer antwoorden mogelijk.

38 antwoorden

Kinderstoeltje Circulair

Naam leerling: _____ Klas: _____

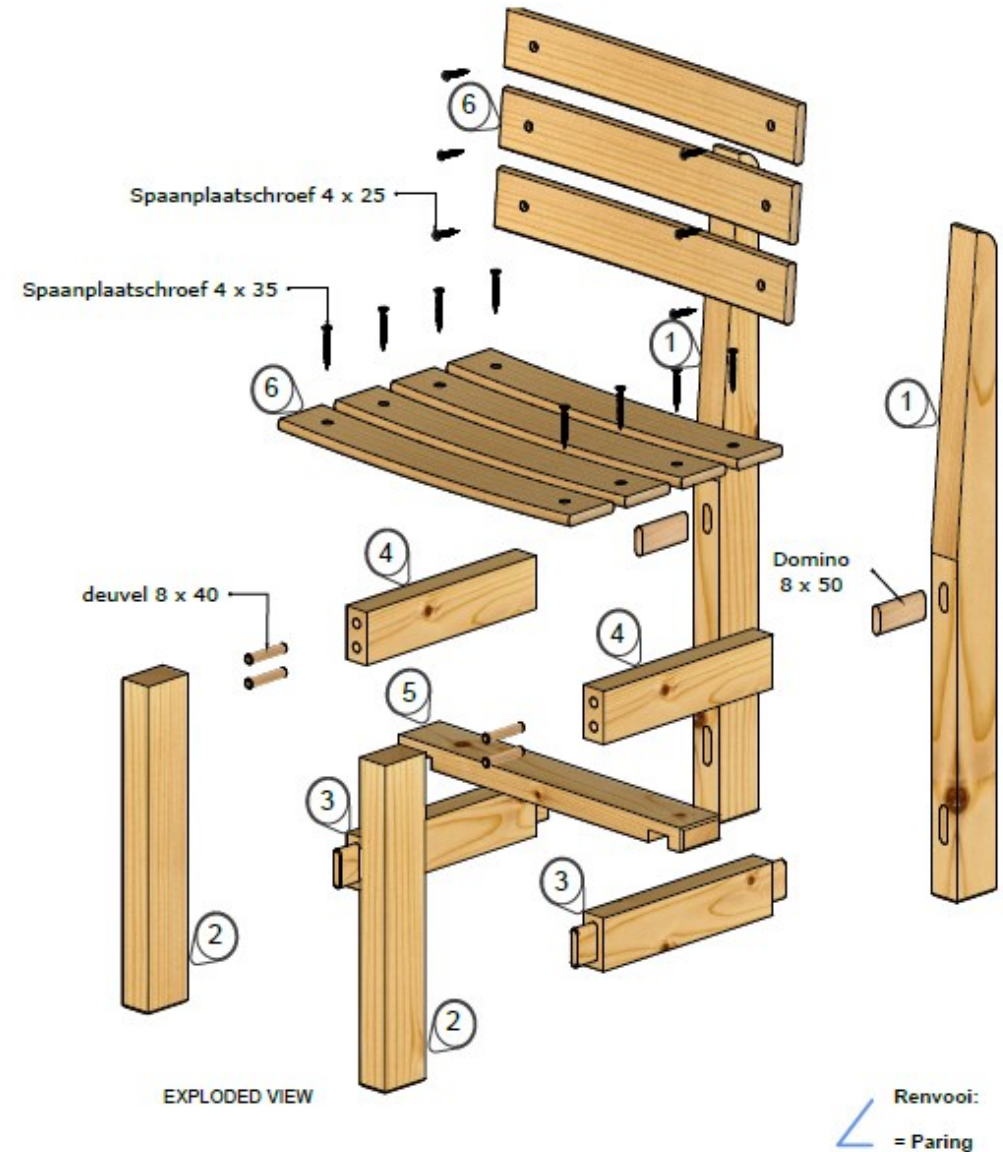
Heb je altijd al een stoel willen maken? In deze praktijkopdracht ga je een kinderstoeltje circulair maken. Een kinderstoeltje maken is nauwkeurig werk. Als je aandachtig werkt zal het een mooi kinderstoeltje gaan worden.

Beukenhouten bedlatjes worden vaak weggegooid. Omdat ze een beetje bol staan worden ze maar weinig hergebruikt. Jij gaat ze in deze praktijkopdracht hergebruiken voor de zitting en de rugleuning. Hiermee wordt jouw kinderstoeltje circulair.

5

Eindopdracht

Upcyclen meubel

Naam leerling: _____ Klas: _____

In deze opdracht ga je een meubel 'upcyclen'. Je demonteert het om klaar te maken voor reparatie. En daarna maak je het meubel naar je eigen smaak weer mooi. Bij deze opdracht is gekozen voor een eetkamerstoel, maar dit kan natuurlijk ook een ander meubel zijn.

Je leert:

- Hoe je een stoel veilig uit elkaar haalt.
- Welke onderdelen je moet vervangen of herstellen.
- Hoe je een stoel mooi maakt.
- Hoe je netjes en nauwkeurig werkt.

Bij deze opdracht gebruik je verschillende soorten gereedschap. Je laat dus niet alleen zien dat je handig bent, maar ook dat je als meubelmaker zorgvuldig en vakbekwaam kunt werken.

Een goede vakman of vakvrouw begint met kijken, nadenken en dan pas doen – precies wat jij in deze opdracht gaat oefenen!

1

Praktijkopdracht

'GRIJPVOORRAAD' NIEUWE PLAATMATERIALEN EN LATTEN

Voorbeeld prijslijst veelgebruikte materialen in BWI-onderwijs voorjaar 2025.
Vermelde prijzen zijn excl. btw.

PLAATMATERIALEN				
Dikte		Maat		Maat
Prijzen per m2		250 x 122 cm		310 x 153 cm
OKOUME B/BB FSC				
18 mm		€ 25,38		€ 29,21
OKOUME B/BB GEGROND FSC				
18 mm		€ 28,81		€ 33,18
POPULIEREN MULTIPLEX MR II/III PEFC				
6 mm		€ 11,25		
9 mm		€ 11,49		17,46
12 mm		€ 14,54		20,32
15 mm		€ 16,43		23,11
18 mm		€ 19,13		27,02
UNDERLAYMENT FSC (DAGPRIJZEN)				
		244 x 122 cm		
18 mm Fins vuren T&G 7 laags/pellos		€ 14,15		
M.D.F. PEFC/FSC				
		244 x 122 cm	275 x 122 cm	305 x 153 cm
		Fibrafel light	Medite	Medite
10 mm		€ 5,65		
12 mm		€ 5,92	€ 7,15	
15 mm		€ 7,62		
18 mm		€ 8,72	€ 9,38	€ 11,72

LATTEN			
Bruto maat	Netto maat	Gesch. 4 RK C24	Keurmerk
Prijzen per m1			
VURENHOUT GESCHAAFD 4 RONDE KANTEN			
47 x 075 mm	netto 44 x 69 mm	€ 1,79	FSC
75 x 175 mm	netto 70 x 170 mm	€ 7,37	FSC
VURENHOUT GESCHAAFD KLASSE C			
32x50 mm	netto 28 x 45 mm	1,03	PEFC
32x75 mm	netto 28 x 70 mm	1,54	PEFC
22x50 mm	netto 18 x 45 mm	0,68	PEFC
22x75 mm	netto 18 x 70 mm	1,06	FSC
22x100 mm	netto 18 x 95 mm	1,43	PEFC

Circulair Meubelonderwijs

[ARTIKELEN](#)[ZELF AAN DE SLAG](#)[CIRCULAIRE AMBACHTSCENTRA](#)[COLOFON](#)[WOORDENLIJST](#)

Per regio beantwoorden deelnemers de vragen:

Welke **praktijkervaringen** willen jullie **delen met andere regio's** om de samenwerking vanuit Circulaire Ambachtscentra met het maakonderwijs te versterken?

Wat is **de volgende stap** in jullie regio?

Wat is **jouw volgende stap** om dit mee mogelijk te maken?

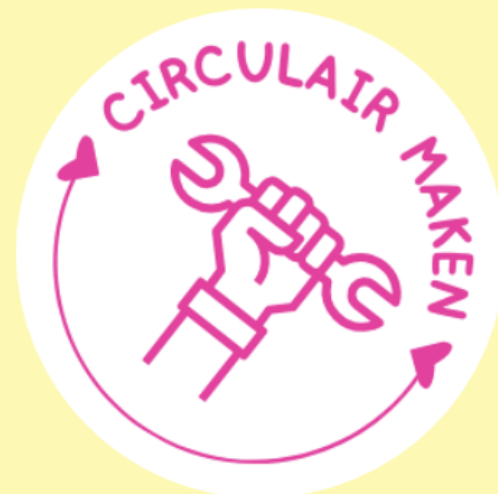
al eerder gebruikt door een ander. Vintage, pre-loved of tweedekans hebben dezelfde betekenis.

‘Bij het upcyclen van meubels komt alles waar ik voor sta samen, daar ben ik echt trots op. We zijn echt ambachtelijk bezig, we gebruiken alleen tweedehands stoelen en hout van kringloopwinkels en de milieustraat, evenals verf, kwasten en verfrollers.’

Wytske de Man van consument naar maker

Programma Circulair Maken

KERNWAARDEN PROGRAMMA

- Bewustwording
- Maakvaardigheden
- Lokale grondstoffen
- DIY community

COMMUNITY VAKDOCENTEN/ KRINGLOOPMAKERS

Teach what you preach

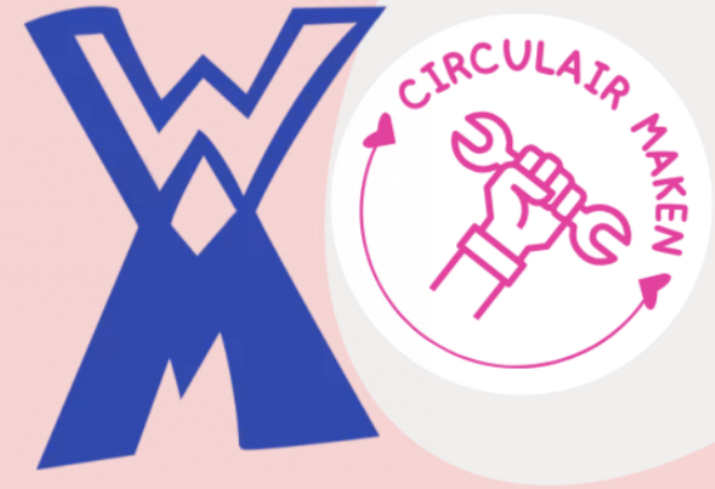
- WEERBAAR ZIJN
- HOOP GEVEN
- CONCRETE TECHNIEKEN EN INSPIRATIE
- SAMENWERKEN
- REFLECTEREN

gemeente
UITGEEST

PRAKTISCH:

- Textiel
- Wol
- Fietsen
- **Houten meubels**

IMPACT MAKEN met meubel maken

- Modulair en repareerbaar ontwerpen
- Opknappen en repareren van oude meubels

Module Meubels Upcyclen

- Niks nieuws aanschaffen: houten meubels en restverf
- Kleine reparaties doen
- Zittingen vervangen
- Nieuw design: patronen schilderen

Woordenlijst

Check de circulaire begrippenlijst. Circulariteit klinkt soms als 'rariteit', of als een taal uit een onbekend

Lees meer...

Handleiding circulair inkopen

Wil je meer doen met circulariteit in je lessen? Daarin sta je niet alleen! Het Platform

Lees meer...

Bestaande opdrachten verduurzamen

Hoe kun je bestaande BWI-lesopdrachten verduurzamen? Stap voor stap! Kies een bestaande lesopdracht voor het maken

Lees meer...

Proef circulair maakonderwijs

Wat zijn de ervaringen met circulair bestellen voor het maakonderwijs? Bekijk hier de resultaten van een

Lees meer...

Korte films en andere leuke leerzame linkjes

Circulair Maken. Tijdens een BWI-docentenbijeenkomst presenteerde Wytske de Man het lesprogramma Circulair Maken. De leeromgeving met

Lees meer...

BWI-docenten delen duurzame initiatieven

Circulair lesprogramma op het Fioretti College te Veghel Mark Verstraaten is docent Bouwen Wonen Interieur op

Lees meer...

Impact uitgelegd in de Snelstartgids Circulaire Meubels

Lees meer...

Repareren.nu

Er zijn '1001 goede redenen' om op school te leren repareren. De website repareren.nu vat die

Lees meer...

Eerste Hulp Bij Op school verduurzamen

Duurzame koploper-bedrijven laten zien hoe het kan: werken zonder afval verlengen van de gebruiksduur van meubels

Lees meer...

Plenair bespreken van opbrengst uit de regio's

Wat is **de volgende stap** in jullie regio?

Wat is **jouw volgende stap**
om dit mee mogelijk te maken?

Afronding

**Delen van praktijkervaringen,
'lessons learned' en wensen per regio**

Ophalen ingevulde werkbladen

Vragen of opmerkingen over de sessie?

Veel dank voor je deelname!

